

እስራኤል አገር

የትምህርት ሚኒስቴር

የፈተናው ዓይነት፡ የ2ኛ ደረጃ ት/ቤት መልቀቂያ ፈተና

የፈተናው ጊዜ፡ የ2017 ዓ.ም. የበጋ ፈተና

የፈተናው ቁጥር፡ 899381

ወደ አማርኛ የተተረጎመ (6)

מדינת ישראל

משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות

מועד הבחינה: קיץ תשע"ז, 2017

מספר השאלון: 899381

תרגום לאמהרית (6)

የትምህርት ሳይንስ

በሪፎርም ትርጉም ያለው የማስተማር

ዕቅድ መሠረት

מדעי המחשב

על פי תכנית הרפורמה ללמידה

משמעותית

ለተፈታኝ የቀረቡ መመሪያዎች፡

א. ለፈተናው የተሰጠው ጊዜ፡ ሦስት ሰዓት።

ב. የፈተናው መዋቅርና የነጥብ አሰጣጥ፡ በዚህ

መጠይቅ ሦስት ምዕራፎች አሉ።

ምዕራፍ አንድ - በዚህ ክፍል ውስጥ ሦስት

ጥያቄዎች አሉ፤ በክፍሉ በተሰጡት

መመሪያዎች መሠረት መልስ።

$$(1 \times 10) + (1 \times 15) = 25 \text{ ነጥብ}$$

ምዕራፍ ሁለት - በዚህ ክፍል ካሉት ሦስት ጥያቄዎች

ውስጥ ሁለቱን መልስ።

$$(2 \times 25) = 50 \text{ ነጥብ}$$

ምዕራፍ ሦስት - በዚህ ክፍል በአራት የተለያዩ

መንገዶች የቀረቡ ጥያቄዎች አሉ፤

አንድ ጥያቄ በተማርከው መንገድ

$$(1 \times 25) = 25 \text{ ነጥብ}$$

$$\text{በአጠቃላይ} = 100 \text{ ነጥብ}$$

ג. ለመጠቀም የተፈቀደ የመርጃ መሣሪያ፡

ፕሮግራም መደረግ ከሚችል ኮምፒውተር በስተቀር

(ከመሳሪያው ሁሉም የመረጃ

መሣሪያዎች መጠቀም ይቻላል።

ד. ልዩ መመሪያዎች፡

(1) በክፍል አንድ እንደትዕቅድ የተጠየቀውን

የትምህርት ድንጋጌ ፕሮግራሞች በሙሉ በአንድ

ቋንቋ ብቻ ገጽ፡ በC# ወይም በJava።

(2) ለመጻፍ የምትጠቀሙት ቋንቋ፡ C# ወይም

Java፤ በደብተሩ ሽፋን ላይ በውጪ በኩል ጻፍ።

(3) በየትኛው መንገድ እንደተማርኩ፡ በደብተሩ ሽፋን

ላይ በውጪ በኩል ጻፍ።

መንገዱም ከሚከተሉት አራት መንገዶች አንዱ ነው።

የትምህርት ሲስተም እና አሴምብሊር፡ ተግባር

ላይ የማዋል ዋናት መሠረታዊ ት/ት፡ የስሌት

ሞዴሎች፡ በአካሎች የሚመራ ፕሮግራሚንግ።

ማሳሰቢያ፡ በምትጽፋቸው ፕሮግራሞች ውስጥ

በትንሽ ፊደል ፋንታ ትልቅ ፊደል ወይም

በተቃራኒው ብትጽፍ ነጥብ አይቀረጽም።

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטייטה

(ראשי פרקים, חישובים וכדומה) רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה רשום

טייטות לשהן על דפים מחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה

እንደ ንድፍ (טייטה) መጻፍ የምትፈልገውን በሙሉ (አርዕስቶች፡ ስሌቶች፡ ወዘተ) በፈተናው ደብተር

ላይ ብቻ ጻፍ፤ እንዲሁም በተለዩ ገጾች ላይ ጻፍ። በእያንዳንዱ የንድፍ ጽሑፍ "ንድፍ" ብለህ ጻፍ።

ንድፎችን በሌላ ወረቀት ላይ ስትጽፍ ከተገኘህ ፈተናው ውድቅ ሊሆን ይችላል።

በዚህ ፈተና ውስጥ የቀረቡት መመሪያዎች በወንድ

ጾታ የቀረቡ ቢሆኑም ለሁለቱም ያታዎች ያገለግላሉ።

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון

זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

መልካም ዕድል!

בהצלחה!

ጥያቄዎች

ይህ ፈተና ሦስት ክፍሎች አሉት።

ለእያንዳንዱ ክፍል በተሰጠው መመሪያ መሠረት ከሦስቱም ክፍሎች ጥያቄዎችን መመለስ አለብህ።

ክፍል አንድ (25 ነጥብ)

ማስገንዘቢያ፡ ኢንፑት/መቀበል (input) በተጠየክበት ጥያቄ ሁሉ የኢንፑትን

ትክክለኛነት መመርመር አስፈላጊነት የለውም።

በJava ለሚሠሩ፡ መቀበል (ኢንፑት) በሚያስፈልግበት ጥያቄ ሁሉ በፕሮግራሙ

የሚከተለው ትዕዛዝ መኖሩን አስብ፡

Scanner input = new Scanner (System.in);

ጥያቄ 1 ን መልስ - ግዴታ ነው (10 ነጥብ)።

1. የሙሉ ቁጥሮችን ድርድር የሚቀበል ውጫዊ ስልት big ን በJava ወይም Bigን በC# ጻፍ። ስልቱ በድርድሩ ውስጥ ዋጋው እጅግ ከፍተኛ የሆነውን የአካል ጠቃሽ (ኢንዱክስ) ይመልስ/ያሳይ።

ቁጥሩ በድርድሩ ውስጥ ከአንድ ጊዜ በላይ ከታየ/ከቀረበ፥ ስልቱ ከቀረቡት/ከታዩት ጠቃሾች (ኢንዱክሶች) መካከል በጣም አነስተኛውን ይመልስ/ያሳይ።

ከ2-3 ካሉት ጥያቄዎች ውስጥ አንዱን መልስ (ለጥያቄው - 15 ነጥብ)።

2. ለዓለም አቀፍ የስፖርት ጨዋታ ዋዜማ ዝግጅት ሦስት ይዘቶች (ጋሜት) ያለውን ክፍል Game ወሰኑ (ገዢ)፥ ይዘቶቹም፡ ሠንሰለት ዓይነት የሆነ የጫወታው ስም - playerName ፥ ሙሉቁጥር ዓይነት የሆነ የተጫዋቾች ብዛት/ቁጥር - numPlayers ፥ ጫወታው በውሃ ውስጥ የሚካሄድ ከሆነ "ቦሊያን" ዓይነት የሆነ - isWater የሚሉት ናቸው።

ለእያንዳንዱ ይዘት በJava ስልቶች get እና set በC# ስልቶች Get እና Set ተወስነዋል ብለህ አስብ።

፩. ለእያንዳንዱ ይዘት ዋጋዎችን የሚቀበል ገንቢ ስልት በክፍል Game በJava ወይም በC# ጻፍ።

- ፲. ሁለት ይዘቶች ያሉት ክፍል ፥ ሀገር - Country ን ወሰኑ (ገዢ)፡ መለያ/ይዘቶቹም፡ ሠንሰለት ዓይነት የሆነ የሀገሪቱ ስም - countryName ፥ Game ዓይነት መጠኑ 43 የሆነ ባለአንድ ዳይሜንሽናል ድርድር - games የሚሉት ናቸው። ድርድሩ ሀገሪቷ የምትሳተፍባቸውን ጫወታዎች ይይዛል። ለእያንዳንዱ ይዘት በJava ስልቶች get እና set በC# ስልቶች Get እና Set ተወስነዋል ብለህ አስብ።

(1) የክፍል Countryን ርዕስ እና ይዘቶቹን በJava ወይም በC# ጻፍ።

(2) የሀገር ስም የሚቀበል ገንቢ ስልት በክፍል Country በJava ወይም በC# ጻፍ።

ስልቱ በአንድም ጫወታ ለማትሳተፍ ሀገር አካል (ጋሃ) ይገኛል።

(3) የጫወታውን ስም የሚቀበልና ሀገሪቱ በጫወታ የምትሳተፍ ከሆነ true - የሚመልስ አለበለዚያ falseን ይመልስ ዘንድ ቦሊያን ስልት የሆነ በክፍል Country በJava ወይም በC# ጻፍ።

/ገጽ 3 ላይ ይቀጥላል/

3. በJava እና በC# የተጻፈ የፕሮግራም ክፍል በፊትህ አለ።

Java

C#

```
int i , j;
for (i = 1; i <= n; i++)
{
    a[i] = i;
}
for (i = 2; i < n; i++)
{
    if (a[i] != 0)
    {
        for (j = i + 1; j <= n; j++)
        {
            if (a[j] % a[i] == 0)
            {
                a[j] = 0;
            }
        }
    }
}

for (i = 1; i <= n; i++)
{
    if (a[i] != 0)
    {
        System.out.println(a[i]);
    }
}
```

```
int i, j;
for (i = 1; i <= n; i++)
{
    a[i] = i;
}
for (i = 2; i < n; i++)
{
    if (a[i] != 0)
    {
        for (j = i + 1; j <= n; j++)
        {
            if (a[j] % a[i] == 0)
            {
                a[j] = 0;
            }
        }
    }
}

for (i = 1; i <= n; i++)
{
    if (a[i] != 0)
    {
        Console.WriteLine(a[i]);
    }
}
```

- ጸ. ለn=15 ምን እንደሚታተም ጻፍ።
- ፩. የፕሮግራሙ ክፍል ምን እንደሚፈጽም በአንድ ዐረፍተ-ነገር ጻፍ፤ ማለትም መፍትሔው የፕሮግራሙ ክፍል የሆነን ፕሮብሌም ቀምርጻል።

ክፍል ሁለት (50 ነጥብ)

ልብ በል፦ ኮዱን ጽፈህ እንድትተገብር በተጠየቁት ሁሉ ኮዳቸውን ጽፈህ ሳትተገብር በሚከተሉት ክፍሎች መጠቀም ትችላለህ፦ ተራ፣ ካርታ፣ ባይናሪ ዛፍ እና ዘርፍ። በተጨማሪ ስልቶች (ጥንቃቄ) የምትጠቀም ከሆነ ኮዳቸውን ጽፈህ መተግበር ይኖርብሃል።

ከ4-6 ካሉት ጥያቄዎች ውስጥ ሁለቱን መልስ (እያንዳንዱ ጥያቄ 25 ነጥብ)።

4. በሆነ የመረጃዎች አወቃቀር የሚሠሩ አምስት ድርጊቶች ውሳኔ በፊትህ አለ።

ልብ በል፦ በፊትህ ያሉት የድርጊቶች ስሞች በJava ወይም በC# የተጻፉ አይደሉም።

insert(x) — ዋጋው x የሆነን ሙሉ ቁጥር ዓይነት አካል ወደመዋቅሩ የሚያስገባ ድርጊት።

showMin() — መዋቅሩን ሳይለውጥ በመዋቅሩ ውስጥ ዝቅተኛውን ዋጋ የሚመልስ ድርጊት።

getMax() — በመዋቅሩ ውስጥ ከፍተኛ ዋጋ ያለውን አካል የሚመልስ እና ከመዋቅሩ ውስጥ የሚያወጣው ድርጊት። ከአንድ በላይ እንደዚህ ዓይነት አካል ካለ ድርጊቱ መጀመሪያ የሚከሰተውን ያስገባና ያውጣ።

exists(x) — ዋጋው x የሆነው አካል በመዋቅሩ ውስጥ ካለ trueን አለበለዚያ ግን falseን የሚመልስ/የሚያሳይ ቦሊያኒክ ድርጊት።

div7() — ዋጋው ለ7 ያለቀሪ የሚካፈል አካል በመዋቅሩ ውስጥ ካለ trueን አለበለዚያ ግን falseን የሚመልስ/የሚያሳይ ቦሊያኒክ ድርጊት።

ከዚህ በላይ ከተወሰኑት አምስት ድርጊቶች ውስጥ የተለያዩ ውስብስቦችን ለመተግበር መስፈርት የሚያሟሉትን መረጃዎች መዋቅር ለማቅረብ እንፈልጋለን።

ለምሳሌ፦ ድርጊቶች insert, showMin ን በውስብስብነት (ጥንቃቄ) $O(1)$ እና

ድርጊቶች getMax, exists ን በውስብስብነት (ጥንቃቄ) $O(n)$ በላይ ለመፈጸም የሚቻል የመረጃዎች መዋቅር ለማቅረብ ይፈለጋል። ለዚህም የመረጃዎችን መዋቅር እንወስን

(ጥንቃቄ) እና ድርጊቶቹ እንዴት እንደሚተገቡ እናብራራለን።

ልብ በል፦ በዚህ መዋቅር ለድርጊት div7 ትኩረት መስጠት አያስፈልግም።

ተስማሚው የመረጃዎች መዋቅር የተዋቀረው ከ፡

- ሙሉ ቁጥር 1st የሆነ፣ የተያያዘ የሁለትዮሽ አቅጣጫ (תיאורייות) መዝገብ።
- ወደመዝገቡ ውስጥ የገባ ሚኒማል አካል ጠቋሚ፣ min።

ስልቶቹ እንደሚከተለው ይከናወናሉ፡

ስልቱ (Method)	እንዴት እንደሚተገበር አብራራ	ትግበራው ለምን ውስብስብነትን መቋቋም እንደሚችል ማስረጃ
insert(x)	— አካል xን በመዝገቡ መጀመሪያ (ራስ) ለማስገባት። — አካሉ እስካሁን ከሚኒመሙ የሚያንስ ከሆነ፣ ሪፖርት የሚጠቁመው min አዲሱን አካል ይጠቁማል።	— አካልን በመዝገቡ መጀመሪያ ላይ — $O(1)$ ማስገባት። — ከሚኒመሙ የሚያንስ አካል ገብቶ ከሆነ፣ ሪፖርት ጠቋሚው ወደ ሚኒማል አካል — $O(1)$ ይሆናል። — የመጀመሪያው አካል ገብቶ ከሆነ — በመዝገቡ መጀመሪያ ላይ $O(1)$ ማስገባት እና ሪፖርት ጠቋሚው ሚኒማል ወደ ሆነው አንደኛው አካል። በአጠቃላይ — $O(1)$።
showMin()	min የሚያመለክተውን አካል ዋጋ መመለስ።	ዋጋ — $O(1)$ ን መመለስ።
exists(x)	በመዝገብ 1st ላይ ማለፍና ዋጋው x የሆነውን አካል መፈለግ።	ከፋ ቢባል — በሙሉ መዝገቡ ላይ ማለፍ — $O(n)$ ።
getMax()	በመዝገብ 1st ላይ ማለፍ፣ ዋጋው ማክሲማል የሆነውን አካል መፈለግ እና ከመዝገቡ ውስጥ ማውጣት።	— ዋጋው ማክሲማል $O(n)$ የሆነውን አካል መፈለግ። — ከመዝገብ $O(1)$ ውስጥ መውጣቱ።

በፊት ሁለት ንዑሳን ጸ - ጋ ይገኛሉ። ከንዑሳኑ በእያንዳንዳቸው የተዘረዘሩትን መስፈርቶች የሚያሟላ የመረጃዎች መዋቅር ማቅረብ ይኖርብሃል። መዋቅሩ ከተማርካቸው የተወሰኑ መዋቅሮች እና ዓይነቶች የተዋቀረ ሊሆን ይችላል። ለእያንዳንዱ ስልት እንዴት እንደምትተገብረው አብራራ እና ትግበራው በምሳሌው ሠንጠረዥ እንደተሰጠው ለምን የሚጠየቀውን መስፈርት እንደሚያሟላ አስረዳ። ስልቱን መተግበር (ኮዱን መጻፍ) አያስፈልግም።

፩. ስልቶች insert, existsን በውስብስብነት $O(n)$ መተግበር እና ስልቶች showMin, getMaxን በውስብስብነት $O(1)$ መተግበር።

፪. ስልቶች insert, getMaxን በውስብስብነት $O(n)$ መተግበር እና ስልት div7ን በውስብስብነት $O(1)$ መተግበር።

5. በፊትህ በJava እና በC# የተጻፈ ፕሮግራም አለ።
ስልት what በJava እና What በC# ሙሉ ቁጥሮችን የያዘ ባለ አንድ ዳይሜንሽናል
ድርድር እና ሙሉ ቁጥር k ፣ $k > 0$ ን ይቀበላል። በድርድሩ ያሉ ቁጥሮች በሙሉ በ0
እና በk (ጨምሮ) መካከል ያሉ ቁጥሮች ናቸው።

Java

```
public class Program
```

```
{
```

```
    public static int[] what(int[] arr, int k)
```

```
    {
```

```
        int n = arr.length;
```

```
        int[] b = new int[n];
```

```
        int[] c = new int[k+1];
```

```
        for (int i = 0; i < k+1; i++) c[i] = 0;
```

```
        for (int j = 0; j < n; j++) c[arr[j]] = c[arr[j]] + 1;    /**
```

```
        for (int i = 1; i < k+1 ; i++) c[i] = c[i] + c[i-1];    /**
```

```
        for (int j = n-1 ; j >= 0; j--)                          /***
```

```
        {
```

```
            b[c[arr[j]] - 1] = arr[j];
```

```
            c[arr[j]] = c[arr[j]] - 1;
```

```
        }
```

```
        return b;
```

```
    }
```

```
public static void main(String[] args)
```

```
{
```

```
    int[] arr = new int[] {5,0,2,1,3,0,5};
```

```
    arr = what(arr, 5);
```

```
    for (int i = 0; i < arr.length; i++) System.out.println(arr[i]);
```

```
}
```

```
}
```

C#

```
public class Program
```

```
{
```

```
    public static int[] What(int[] arr, int k)
```

```
    {
```

```
        int n = arr.Length;
```

```
        int[] b = new int[n];
```

```
        int[] c = new int[k+1];
```

```
        for (int i = 0; i < k+1; i++) c[i] = 0;
```

```
        for (int j = 0; j < n; j++) c[arr[j]] = c[arr[j]] + 1;    /**
```

```
        for (int i = 1; i < k+1 ; i++) c[i] = c[i] + c[i-1];    /**
```

```
        for (int j = n-1 ; j >= 0; j--)                        /***
```

```
        {
```

```
            b[c[arr[j]] - 1] = arr[j];
```

```
            c[arr[j]] = c[arr[j]] - 1;
```

```
        }
```

```
        return b;
```

```
    }
```

```
    public static void Main(string[] args)
```

```
    {
```

```
        int[] arr = new int[] {5,0,2,1,3,0,5};
```

```
        arr = What(arr, 5);
```

```
        for (int i = 0; i < arr.Length; i++) Console.WriteLine(arr[i]);
```

```
    }
```

```
}
```

ጸ. (1) በ/** የተመለከተውን "ዓምድ" (ገጽ 1) ከፈጸምክ በኋላ ድርድር c ን ንደፍ/ሣል።

(2) በ/** የተመለከተውን "ዓምድ" ከፈጸምክ በኋላ ድርድር c ን ንደፍ/ሣል።

(3) በ/** የተመለከተውን "ዓምድ" አፈጻጸም ተከታተል።

በክትትሉ j , arr[j] , c[arr[j]] , b[c[arr[j]] - 1], ድርድር b ን እና ድርድር cን ማሳየት አለብህ።

፯. ስልት what በJava ወይም What በ C# ምን ይፈጽማል?

ለ. የስልት what በJava ወይም What በ C# የማስረጥ ጊዜ ውስብስብነት ምንድን ነው?
መልስህን አስረዳ።

2. በራትህ በJava፡- check(t1,t2) እና በC#፡- Check(t1,t2) የሆነ ስልት አለ። ስልቱ ባዶ ያልሆኑ ሙሉ ዓይነት t1 እና t2 ሁለት ባይኖሩ ዛፎች የሚቀበል እና በዛፍ t1 የሚገኙ እና በዛፍ t2 የማይገኙ ቁጥሮችን በሙሉ የያዘ መዝገብ የሚመልስ ነው። እንዲሁም ስልቱ ሦስት ፓራሜትሮችን የሚቀበል ተጨማሪ ስልት ያዛል።

```
public static Node<Integer> check(BinNode<Integer> t1, BinNode<Integer> t2)
{
    Node<Integer> first = new Node<Integer> (-1);
    first = check(t1 , t2 , first);
    return first.getNext();
}
```

```
public static Node<int> Check(BinNode<int> t1 , BinNode<int> t2)
{
    Node<int> first = new Node<int> (-1);
    first = Check(t1 , t2 , first);
    return first.GetNext();
}
```

```
public static Node<Integer> check( BinNode<Integer> t1,
                                   BinNode<Integer> t2 , Node<Integer> list)
```

```
public static Node<int> Check(BinNode<int> t1, BinNode<int> t2, Node<int> list)
```

ገ. በንዑስ ህ የተገበርኩው ስልት የማስሮጥ ጊዜ ውስብስብነት ምንድን ነው?

/78 9 48 84746/

ክፍል ሦስት (25 ነጥብ)

በዚህ ክፍል ውስጥ በአራት የትምህርት መንገዶች (ማስሉሊም) የተዘጋጁ ጥያቄዎች አሉ፡-
 የኮምፒውተር ሥርዓቶች እና አሴምብሊይ ከገጽ 9 - 11
 ተግባር ላይ የማዋል ጥናት መሠረታዊ ትምህርት (ዕንገላዊ ጥናት) ከገጽ 12 - 16
 የሰሌዳ ሞዴሎች (ዕንገላዊ ጥናት) ገጽ 17
 በአካሎች የሚመራ ፕሮግራሚንግ (ዕንገላዊ ጥናት) በ Java ፡ ከገጽ 18 - 21 በአካሎች
 የሚመራ ፕሮግራሚንግ በ C# ፡ ከገጽ 22 - 25
በተማርከው መንገድ አንድ ጥያቄ መልስ።

የኮምፒውተር ሥርዓቶች እና አሴምብሊይ

በዚህ መንገድ የተማርከ ከሆነ ከ7-8 ካሉት ውስጥ አንድ ጥያቄ መልስ (25 ነጥብ)።

7. በዚህ ጥያቄ ውስጥ ሁለት ንዑሳን ጥያቄዎች ጸ-ጋ አሉ። በንዑሳኑ መካከል ግንኙነት
 የለም። ሁለቱንም መመለስ ይገባል።

ጸ. በAL እና በAH አንዱ ከአንዱ የተለየ ምልክት ያልተደረገባቸው ቁጥሮች
 ያሉበት በአሴምብሊይ ቋንቋ የተጻፈ የፕሮግራም ክፍል በፊትህ ይገኛል።

```
MOV    AX , 7F80H
CMP    AH , AL
JL     SMALL
BIG:   MOV    BL , AH
        JMP    SOF
SMALL: MOV    BL , AL
SOF:
```

- (1) በፕሮግራሙ ክፍል አፈጻጸም መጨረሻ ላይ የBL ዋጋ ስንት ይሆናል?
- (2) የፕሮግራሙ ክፍል ምን ይፈጽማል?
- (3) በፕሮግራሙ ክፍል በትዕዛዝ JL SMALL ፋንታ ትዕዛዝ JB SMALL ተጻፈ።
 በፕሮግራሙ ክፍል አፈጻጸም መጨረሻ ላይ ትዕዛዙ ከተቀየረ በኋላ የBL ዋጋ
 ከትዕዛዙ መቀየር በፊት ከነበረው ዋጋው የተለየ ይሆናልን? መልስህን አብራራ።

ጋ. (ከንዑስ ጥያቄ ጸ ጋር ግንኙነት የለውም።)

በፊትህ ስድስት ዐረፍተ-ነገሮች አሉ ለእያንዳንዳቸው እውነት ወይም ሐሰት መሆኑን ወስን። ዐረፍተ-ነገሩ ሐሰት ከሆነ ለምን እንደሆነ አብራራ።

(1) $10011110101110_2 > 27AE_{16}$

(2) $27AE_{16} > 10159_{10}$

(3) የማጠራቀሚያዎች BP እና SP የሥራ ድርሻዎች፦

BP አንድ ቃል በካርታው (ገንጠል) ውስጥ በየትኛው አድራሻ መጻፍ እንዳለበት እና ቃል ከየትኛው አድራሻ መመዘዝ እንዳለበት ይወስናል።

SP ያለ BP ጣልቃገብነት ቅደም ተከተሉ (ከገሰ/ከገሰገሰ) ፓራሜትሮችን ከካርታው (ገንጠል) ውስጥ እንዲመዝ ያስችለዋል።

(4) በንባቡ መጨረሻ ላይ እና በሁሉም ትዕዛዛት መፈጸሚያ ላይ የ IP ዋጋ ሁል ጊዜ በ1 ይጨምራል።

(5) በፊትህ ሁለት የአሴምብሊ የፕሮግራም ክፍሎች አሉ።

ክፍል 2

MOV DX , 0000H

MOV AX , 0064H

DIV AX

ክፍል 1

MOV DX , 0000H

MOV AX , 0064H

DIV AL

በሁለቱ ክፍሎች አፈጻጸም መጨረሻ ላይ የAX ይዘት 0001H ይሆናል።

(6) በፊትህ ሁለት የአሴምብሊ የፕሮግራም ክፍሎች አሉ።

ክፍል 2

MOV AL , 5BH

MOV CL , 9

ROL AL , CL

ክፍል 1

MOV AL , 5BH

MOV CL , 8

ROL AL , CL

በክፍል 1 አፈጻጸም መጨረሻ ላይ የAL ዋጋ በመጀመሪያው ትዕዛዝ

ከተቀመጠበት ዋጋ ጋር እኩል ይሆናል፤ እንደዚሁም በክፍል 2 አፈጻጸም መጨረሻ ላይ የAL ዋጋ በመጀመሪያው ትዕዛዝ ከተቀመጠበት ዋጋ ጋር እኩል ይሆናል።

8. ሁለት ድርድሮች ARR1 እና ARR2 ተሰጥተዋል። ሁለቱ ድርድሮች እኩል መጠን ያላቸው ሲሆን እያንዳንዱ አካላቸው የአንድ ቃል መጠን አለው። በእያንዳንዱ ድርድር ያለው እያንዳንዱ አካል፡ በክልል FFFFH - 1000H ባለ አራት ዲጂት ሙሉ ሄክሳዴሲማል ቁጥር ተቀምጦበታል።
- እንደዚሁም የቤት መጠን ያለው፣ ARR1 እና ARR2 የሆነ መጠን የተቀመጠበት ተለዋጭ K ተሰጥቷል።
- የቁጥሮችን ጥንድ ቁጥሮች (ከARR1 ድርድር አንዱን እና ከARR2 ድርድር አንዱን) በማጠራቀሚያ DX የሚያጠራቅም/የሚያስቀምጥ እና የሚከተሉትን መስፈርቶች የሚያሟላ የፕሮግራም ክፍል በአሴምብሊ ጻፍ፡
- (i) በድርድሩ ተጣምደው ላሉ ሁለት ቁጥሮች አንድ አመልካች (ኢንዴክስ) ነው ያላቸው።
 - (ii) ተጣምደው ያሉት ሁለቱ ቁጥሮች የተዋቀሩት ከአንድ ዓይነት ዲጂቶች ሲሆን ቅደም ተከተላቸው ግን በተቃራኒው ነው።
- ምሳሌ፡ መጠናቸው 5 ለሆነ በፊትህ ላሉ ድርድሮች ARR1 እና ARR2 በማጠራቀሚያ DX ቁጥር 2 ይቀመጣል።

ARR1	2025H	1061H	1492H	5777H	1948H
ARR2	1984H	1601H	2914H	9999H	8491H

תרגיל 9. פתרון בעיה של תכנון ליניארי

נתון: פונקציית מטרה $z = 5x_1 - x_2$ וקטורי x_1, x_2 מקיימים את המגבלות:

9. $x_2 \leq x_1$
 $2x_1 + x_2 \geq 2$
 $x_1 \geq 0$
 $x_2 \geq 0$

$$\max \{z = 5x_1 - x_2\}$$

השאלה היא: מהו הערך המקסימלי של z ?

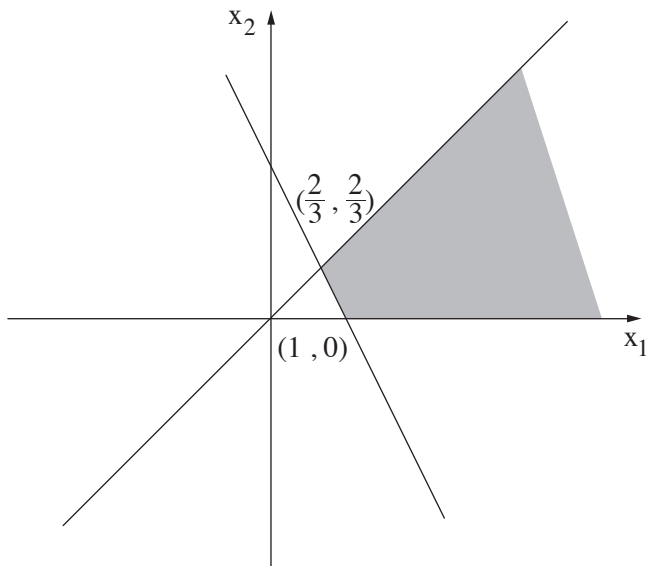
$$x_2 \leq x_1$$

$$2x_1 + x_2 \geq 2$$

$$x_1 \geq 0$$

$$x_2 \geq 0$$

השאלה היא: מהו הערך המקסימלי של z ?

השאלה היא: מהו הערך המקסימלי של z ?

השאלה היא: מהו הערך המקסימלי של z ?

השאלה היא: מהו הערך המקסימלי של z ?

i. $x_1 = 0$ ו- $x_2 = 0$ הם נקודות קיצון.

ii. $x_1 = 1$ ו- $x_2 = 0$ הם נקודות קיצון.

iii. $x_1 = 2/3$ ו- $x_2 = 2/3$ הם נקודות קיצון.

iv. $x_1 = 0$ ו- $x_2 = 2$ הם נקודות קיצון.

ከ ጸ-ገ ላሉት ንዑሳን ለእያንዳንዳቸው የትኛው መግለጫ ትክክል እንደሆነ ወስን።

ወደ ደብተርህ ገልብጠውና ውሳኔህን አስረዳ።

- ለሆነ ንዑስ መግለጫ i ን ከመረጥክ ÷ ያለውን ብቸኛ ኦፕቲማል መፍትሔ እና ባገኘሽው መፍትሔ የዓላማውን ፈንክሽን ዋጋ መመዝገብ አለብህ።
- ለሆነ ንዑስ መግለጫ ii ን ከመረጥክ ÷ ለችግሩ አጠቃላይን ኦፕቲማል መፍትሔ እና በኦፕቲማል መፍትሔዎቹ ክልል የዓላማውን ፈንክሽን ዋጋ ማግኘት አለብህ።

ጸ. በጥያቄው መጀመሪያ ለተሰጠው ሊኒያር የፕሮግራሚንግ ችግር የትኛው መግለጫ ነው ትክክል? መልስህን አስረዳ።

ታ. በጥያቄው መጀመሪያ ላይ የተሰጠውን ችግር የዓላማ ፈንክሽን ብቻ ወደ

$$\max \{z = -5x_1 + x_2\} \text{ ይቀይሩታል።}$$

የዓላማው ፈንክሽን ከተቀየረ በኋላ የትኛው መግለጫ ነው ትክክል? መልስህን አስረዳ።

ጋ. በጥያቄው መጀመሪያ ላይ የተሰጠውን ችግር የዓላማ ፈንክሽን ብቻ ወደ

$$\min \{z = -5x_1 + x_2\} \text{ ይቀይሩታል።}$$

የዓላማው ፈንክሽን ከተቀየረ በኋላ የትኛው መግለጫ ነው ትክክል? መልስህን አስረዳ።

ገ. በጥያቄው መጀመሪያ ላይ የተሰጠውን ችግር የዓላማ ፈንክሽን ብቻ ወደ

$$\max \{z = -2x_1 + 2x_2\} \text{ ይቀይሩታል።}$$

የዓላማው ፈንክሽን ከተቀየረ በኋላ የትኛው መግለጫ ነው ትክክል? መልስህን አስረዳ።

ከ. በጥያቄው መጀመሪያ ላይ ለተሰጠው ችግር ተጨማሪ ግዴታ (ሃነኦ)

$$2x_1 - x_2 \leq 2 \text{ን ጨመሩለት እና } (-1) < a < 2 \text{ በሚሆንበት በጥያቄው መጀመሪያ}$$

$$\text{ላይ የተሰጠውን ችግር የዓላማ ፈንክሽን ወደ } \max \{z = ax_1 + x_2\} \text{ ይቀይሩታል።}$$

የዓላማው ፈንክሽን የሚቀበለው ሊሆን በሚችለው ክልል ማክሲማል ዋጋ 4 ነው።

የa ን ዋጋ አስላ።

10. נאציאנאלע פאקטאריען פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.
 פאקטאריען פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.

א. נאציאנאלע פאקטאריען פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען. $G = (V, E)$
 פאקטאריען פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.

a	→	b	→	c	→	d	→	
b	→	a	→	c	→			
c	→	a	→	b	→			
d	→	a	→	f	→	e	→	
e	→	d	→	f	→			
f	→	e	→	d	→			

- (1) נאציאנאלע פאקטאריען פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.
- (2) נאציאנאלע פאקטאריען G פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.
- (3) נאציאנאלע פאקטאריען G פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.
 נאציאנאלע פאקטאריען G פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.
 נאציאנאלע פאקטאריען G פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.
- (4) נאציאנאלע פאקטאריען G פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.
 נאציאנאלע פאקטאריען G פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.
 נאציאנאלע פאקטאריען G פארשטייט זיך אז די פאקטאריען זענען נאציאנאלע פאקטאריען.

2. (ከንዑስ ጥያቄ ጸ ጋር ግንኙነት የለውም)።

- (1) የመጓጓዣ ችግር/ፕሮብሌም ከፊል መሠረታዊ መፍትሔ መሆን የሚችል እና የ $u_1, u_2, u_3, v_1, v_2, v_3$ ዋጋዎች መረጃ በፊትህ ባለው ሠንጠረዥ ውስጥ ተሰጥተዋል።

መነሻዎች	መድረሻዎች			አቅርቦት (ሃሳብ)	u_i
	1	2	3		
1	2 20	5	7	20	2
2	1	1 10	4	10	0
3	0	1	8 10	15	0
ፍላጎት (ሠጥኦ)	20	15	10		
v_j	0	1	8		

ሠንጠረዡን ወደደብተርህ ገልብጥ እና መሠረታዊ መፍትሔ መሆን የሚችለው ይገኝ ዘንድ የገደሉትን የ u_i -ዎች ዋጋዎች እና የ v_j -ዎች ዋጋዎች እሳቤ ውስጥ በማስገባት አሟላው።

(ልብ በል፣ የንዑስ ጥያቄው ቀጣይ ክፍል በሚከተለው ገጽ ላይ ነው።)

- (2) የመጓጓዣ ንግድ/ፕሮብሌም መሠረታዊ መፍትሔ መሆን የሚችል እና $u_1, u_2, u_3, v_1, v_2, v_3$ ዋጋዎች መረጃ በፊትህ ባለው ሠንጠረዥ ውስጥ ተሰጥተዋል።

መጓጓዣ	መድረሻዎች			አቅርቦት	u_i
	1	2	3		
1	14	15 (130)	17 (50)	180	0
2	10 (80)	8 (20)	14	100	-7
3	15	20	18 (80)	80	1
ፍላጎት	80	150	130		
v_j	17	15	17		

መፍትሔው አፕቲማል ነውን? መልስህን አስረዳ።

- (3) የመጓጓዣ ንግድ/ፕሮብሌም መሠረታዊ መፍትሔ መሆን የሚችል በፊትህ ባለው ሠንጠረዥ ውስጥ ይገኛል፤ እናም $v_1 = 0$ ተሰጥቷል።

መጓጓዣ	መድረሻዎች			አቅርቦት	u_i
	1	2	3		
1	10 (20)	25	30	20	
2	10 (30)	22	14 (20)	50	
3	18	20 (40)	20 (20)	60	
ፍላጎት	50	40	40		
v_j	0				

ሠንጠረዡን ወደደብተርህ ገልብጥ እና የገደሎትን የ u_1, u_2, u_3, v_2, v_3 ዋጋዎች አሟላበት።

/ገጽ 17 ላይ ይቀጥላል/

በንዑስ ጥያቄ ለ ላይ የጻፍካቸው ስልቶች በእያንዳንዳቸው ክፍሎች ተተግብረዋል ብለህ ገምት።

2. ውሳኔ (הגדרה) public class Omega implements IFour extends Beta { }

ትክክለኛ ነው? ትክክለኛ ካልሆነ — ለምን እንዳልሆነ አብራራ።

3. በፊትህ hi - iv ላሉት ክፍሎች ለእያንዳንዳቸው በስልት main ብንጽፈው የሚገኘው ስልት main ትክክለኛ መሆኑን ወይም ትክክለኛ አለመሆኑን ወስን። ውሳኔህን አስረዳ።

i ITwo x1 = new ITwo();

ii Beta b = new Beta();

iii Alpha a = new Alpha();

IOne x2 = a;

iv Gamma c = new Gamma ();

IOne x3 = c ;

7. በፊትህ hi - ii ላሉት ፍላጎቶች ለእያንዳንዳቸው ትዕዛዝን በመጻፍ ወይም በስልት main ትዕዛዛት አማካኝነት ሊፈጸሙ መቻላቸውን ወስን። ከተቻለ ተስማሚውን ትዕዛዝ ወይም ተስማሚዎቹን ትዕዛዛት ጻፍ። ካልተቻለ — ለምን እንዳልሆነ አብራራ።

i ስልት second ን በ Beta ዓይነት አካል ላይ ማሠራት።

ii Alpha ዓይነት አካል ይሆን ዘንድ Gamma ዓይነት አካልን መቀየር።

14. በዚህ ጥያቄ አንዱ በሌላው የማይወሰኑ አራት ንዑሳን ጥያቄዎች ጸጥ አሉ። ሁሉንም መመለስ አለብህ።

ጸ. ክፍል A እና ክፍል A ን የሚወርሰው ክፍል B ተሰጥተዋል።

ትዕዛዝ A a1 = new B(); ኮምፒሌሽን (ገገገ) ይካሄድበትና በትክክለኛ ሁኔታ ይሮጣል።

በፊትህ ከi - iii ላሉት ዐረፍተ ነገሮች ለእያንዳንዳቸው፣ ዐረፍተ ነገሩ ትክክል መሆኑን ወይም አለመሆኑን ወስን። ውሳኔህን አብራራ።

i ቀጥተኛ ለውጥ (casting) ስለሚጠይቅ ትዕዛዝ Object obj = a1; ን ለመጻፍ አይቻልም።

ii ቀጥተኛ ለውጥ (casting) ስለሚጠይቅ ትዕዛዝ A a2 = a1; ን ለመጻፍ አይቻልም።

iii ቀጥተኛ ለውጥ (casting) ስለሚጠይቅ ትዕዛዝ B b1 = a1; ን ለመጻፍ አይቻልም።

፡. በክፍል Program ስልት main ተሰጥቷል፦

```
public static void main(String[] args) {
    C c = new A();
    B b1 = (B) (new A());
    B b2 = new D();
    A a = new D();
}
```

በፊትህ ከi - v ላሉት አማራጮች ውስጥ ÷ በተሰጠው ስልት main መሠረት ÷ የትኛው በክፍሎች መካከል ያለ ግንኙነትን እንደሚያሳይ ወስን።

i C ከA ትወርሳለች፣ B ከA ትወርሳለች፣ D ከ A ትወርሳለች.

ii A ከC ትወርሳለች፣ B ከ A ትወርሳለች፣ D ከ A ትወርሳለች.

iii C ከ A ትወርሳለች፣ B ከ A ትወርሳለች፣ D ከ B ትወርሳለች.

iv A ከC ትወርሳለች፣ C ከ B ትወርሳለች፣ D ከ A ትወርሳለች.

v A ከC፣ ትወርሳለች፣ B ከA ትወርሳለች፣ D ከB ትወርሳለች፣ C ከB ትወርሳለች።

እ. የክፍሎች School እና City ውሳኔዎች (ጠባባቢ) ተሰጥተዋል፡-

```
public class City { _____ (1) _____ int students; }

public class School extends City {

    void poll() { System.out.println("There are "+ students + " in the school ") ; }

}
```

የኮምፒውተር ሳይንስ (ጠባባቢ) ስህተት እንዳይኖር (1) ምልክት የተደረገበትን መሥመር በፊትህ ካሉት አማራጮች ውስጥ በአንዱ አማካኝነት ማሟላት ይቻላል። ተስማሚውን አማራጭ ምረጥ እና ወደደብተርህ ገልብጠው።

- public , private ወይም protected ን መጻፍ።
- public ወይም private ን ብቻ መጻፍ።
- public ወይም protected ን ብቻ መጻፍ።
- protected ን ብቻ መጻፍ።
- public ን ብቻ መጻፍ።
- private ን ብቻ መጻፍ።

ፕ. የክፍል Quest ውሳኔ (ጠባባቢ) በፊትህ ተሰጥቷል፡-

```
public class Quest {

    private int num;

    private static int count = 0;

    public Quest()

    {

        count++;

        num = count;

    }

    public void printNow()

    {

        System.out.println (num + "" + count);

    }

}
```

ከክፍል Quest ስንት አካላትን (ኦብጀክቶችን) ማምረት እንደሚቻል እና ውጽኦቱ/አውትፑቱ 35 ይሆን ዘንድ በየትኛው ላይ ስልት printNowን ማሠራት እንደሚቻል ወስን።

በአካሎች የሚመራ ፕሮግራሚንግ

በዚህ መንገድ የተማርክ ከሆነና በC# የምትጽፍ ከሆነ ከ15-16 ካሉት ጥያቄዎች ውስጥ አንዱን መልስ (25 ነጥብ)።

15. ኢንተርፌሶች IOne ,ITwo ,IThree እና IFour እንደዚሁም ከፍሎች Alpha ,Beta, Gamma እና Program በፊትህ ይገኛሉ።

```
interface IOne {
    bool FirstA(Object x);
    void FirstB(int num);
}
```

```
interface ITwo {
    int Second();
}
```

```
interface IThree {
    int Third();
}
```

```
interface IFour {
    int Fourth();
}
```

```
public class Alpha : IOne {}
public class Beta : ITwo, IFour {}
public class Gamma : ITwo, IThree {}
public class Program {
    public static void Main() {}
}
```

- ጸ. በኢየንዳንዳቸው Alpha, Beta እና Gamma, ክፍሎች መተግበር የሚገባቸውን ስልቶች ስሞች ዳፍና ለምን እንደሆነ አብራራ።

በንዑስ ጥያቄ ለ ላይ የጻፍካቸው ስልቶች በእያንዳንዳቸው ክፍሎች ተተግብረዋል ብለህ ገምት።

2. ውሳኔ (הרדגה) public class Omega : IFour, Beta { } ትክክለኛ ነው? ትክክለኛ ካልሆነ — ለምን እንዳልሆነ አብራራ።

3. በፊትህ ከi - iv ላሉት ክፍሎች ለእያንዳንዳቸው በMain ብንጽፈው የሚገኘው ስልት Main ትክክለኛ መሆኑን ወይም ትክክለኛ አለመሆኑን ወስን። ውሳኔህን አስረዳ።

i ITwo x1 = new ITwo();

ii Beta b = new Beta();

iii Alpha a = new Alpha();

IOne x2 = a;

iv Gamma c = new Gamma ();

IOne x3 = c ;

7. በፊትህ ከi - ii ላሉት ፍላጎቶች ለእያንዳንዳቸው ትዕዛዝን በመጻፍ ወይም በMain ትዕዛዛት አማካኝነት ሊፈጸሙ መቻላቸውን ወስን። ከተቻለ — ተስማሚውን ትዕዛዝ ወይም ተስማሚዎቹን ትዕዛዛት ጻፍ። ካልተቻለ — ለምን እንዳልሆነ አብራራ።

i ስልት Second ን በBeta ዓይነት አካል ላይ ማሠራት።

ii Alpha ዓይነት አካል ይሆን ዘንድ Gamma ዓይነት አካልን መቀየር።

16. በዚህ ጥያቄ አንዱ በሌላው የማይወሰኑ አራት ንዑሳን ጥያቄዎች እና አሉ። ሁሉንም መመለስ አለብህ።

ጸ. ክፍል A እና ክፍል A ን የሚወርሰው ክፍል B ተሰጥተዋል።

ትዕዛዝ A a1 = new B(); ኮምፒሌሽን (ገገገ) ይካሄድበትና በትክክለኛ ሁኔታ ይሮጣል።

በፊትህ ከi - iii ላሉት ዐረፍተ ነገሮች ለእያንዳንዳቸው፣ ዐረፍተ ነገሩ ትክክል መሆኑን ወይም አለመሆኑን ወስን። ውሳኔህን አብራራ።

i ቀጥተኛ ለውጥ (casting) ስለሚጠይቅ ትዕዛዝ Object obj = a1; ን ለመጻፍ አይቻልም።

ii ቀጥተኛ ለውጥ (casting) ስለሚጠይቅ ትዕዛዝ A a2 = a1; ን ለመጻፍ አይቻልም።

iii ቀጥተኛ ለውጥ (casting) ስለሚጠይቅ ትዕዛዝ B b1 = a1; ን ለመጻፍ አይቻልም።

ጸ. በክፍል Program ስልት Main ተሰጥቷል፦

```
public static void Main(string[] args) {
    C c = new A();
    B b1 = (B) (new A());
    B b2 = new D();
    A a = new D();
}
```

ከi - v ላሉት አማራጮች ውስጥ ÷ በተሰጠው ስልት Main መሠረት ÷ የትኛው በክፍሎች መካከል ያለ ግንኙነትን እንደሚያሳይ ወስን።

i C ከA ትወርሳለች፣ B ከA ትወርሳለች፣ D ከA ትወርሳለች።

ii A ከC ትወርሳለች፣ B ከA ትወርሳለች፣ D ከA ትወርሳለች።

iii C ከA ትወርሳለች፣ B ከA ትወርሳለች፣ D ከB ትወርሳለች።

iv A ከC ትወርሳለች፣ C ከB ትወርሳለች፣ D ከA ትወርሳለች።

v A ከC ትወርሳለች፣ B ከA ትወርሳለች፣ D ከB ትወርሳለች፣ C ከB ትወርሳለች።

ገ. የክፍሎች School እና City ውሳኔዎች (תורתך) ተሰጥተዋል፡-

```
public class City{____(1)____int students; }
```

```
public class School : City {
```

```
void Poll() { Console.WriteLine("There are "+ students + " in the school "); }
```

$$\}$$

የኮምፒውተር (ገጣሚ) ስህተት እንዳይኖር (1) ምልክት የተደረገበትን መሥመር በፊትህ

ካሉት አማራጮች ውስጥ በአንዱ አማካኝነት ማሟላት ይቻላል። ተስማሚውን

አማራጭ ምረጥ እና ወደደብተርህ ገልብጠው።

- public, private ወይም protected ን መጻፍ።
- public ወይም private ን ብቻ መጻፍ።
- public ወይም protected ን ብቻ መጻፍ።
- protected ን ብቻ መጻፍ።
- public ን ብቻ መጻፍ።
- private ን ብቻ መጻፍ።

7. የክፍል Quest ውሳኔ (הגדרה) በፊት ተሰጥቷል፡-

```
public class Quest {
```

```
private int num;
```

```
private static int count = 0;
```

```
public Quest()
```

$$\{$$

```
count++;
```

```
num = count;
```

$$\}$$

```
public void PrintNow()
```

 $\{$

```
Console.WriteLine(num+" "+count);
```

$$\}$$

}

ከክፍል Quest ስንት አካላትን (አብጀክቶችን) ማምረት እንደሚቻል እና ውጽኦቱ/

አውቶቸቱ 35 ይሆን ዘንድ በየትኛው ላይ ስልት PrintNowን ማሠራት እንደሚቻል

ወስን።

መልካም ዕድል!

መብቱ የእስራኤል መንግሥት ነው።

መገልበጥም ሆነ ማባዛት እንዲሁም ማሳተም በት/ሚኒስቴር

ፈቃድ ብቻ ነው።

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל

אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות

משרד החינוך